

Ystadegau mamolaeth a genedigaeth

Beth yw'r ystadegau hyn?

Nod y datganiad hwn yw darparu ystadegau ar famau a babanod, gydol y broses famolaeth a genedigaeth. Mae'r datganiad yn cefnogi [gweledigaeth newydd Llywodraeth Cymru ar famolaeth, a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2019.](#)

Mae nifer o ystadegau a dadansoddiadau wedi'u llunio ar feysydd allweddol, yn cynnwys:

- pa mor bell yn eu beichiogrwydd mae menyw yn derbyn ei hasesiad cychwynnol (neu'n trefnu apwyntiad);
- faint o famau sy'n ysmygwyr;
- faint o famau sydd dros eu pwysau;
- a yw'r fam yn bwriadu bwydo ar y fron, a chyfraddau gwirioneddol bwydo ar y fron adeg genedigaeth, 10 diwrnod, 6 wythnos a 6 mis;
- sut y dechreuodd y broses esgor, a roddwyd dull lleddfu poen a'r dull geni yn cynnwys toriad Cesaraidd wedi'i gynllunio a brys;
- nifer y genedigaethau byw yng Nghymru;
- cyfraddau pwysau geni isel.

Ffynonellau data

Mae'r ystadegau hyn yn dod o ddwy ffynhonnell ddata: Set ddata Dangosyddion Mamolaeth (MI ds) a'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol (NCCHD). Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru (NWIS) sy'n darparu'r ddwy ffynhonnell ddata i Lywodraeth Cymru.

Sefydlwyd set data Dangosyddion Mamolaeth yn 2016. Mae'n cyfuno cofnodion o asesiad cychwynnol mam gyda chofnod geni'r plentyn ac yn galluogi Llywodraeth Cymru i fonitro ei set gychwynnol o ddangosyddion canlyniad a mesurau perfformiad (Dangosyddion Mamolaeth) a sefydlwyd i fesur effeithiolrwydd ac ansawdd gwasanaethau mamolaeth Cymru.

Mae set data Dangosyddion Mamolaeth yn ein galluogi i ddadansoddi nodweddion proses beichiogrwydd a genedigaeth y fam. Mae'r broses o gynhyrchu'r data hwn yn gymhleth, yn bennaf oherwydd y gellir cael data asesiadau cychwynnol lluosog ac nad yw cofnodion asesiadau cychwynnol a genedigaethau'n gyflawn bob amser. Wrth gyfuno data asesiadau cychwynnol gyda data cofnodion genedigaethau, mae NWIS yn cymryd y camau dilysu canlynol:

- mae cofnodion asesiadau cychwynnol a genedigaethau nad ydynt yn cynnwys rhif GIG y fam yn cael eu dileu;
- mae cofnodion genedigaethau nad ydynt yn cynnwys rhif GIG y babi'n cael eu dileu;

- mae data o'r asesiad cychwynnol yn cael ei gyfuno â'r cofnod genedigaeth gan ddefnyddio rhif GIG y fam, a ddylai fod yn ddynodydd unigryw ar y ddau gofnod;
- mae cofnodion lle mae'r bwrdd iechyd sy'n darparu'r asesiad cychwynnol a lle mae'r enedigaeth wedi digwydd yr un fath, yn cael eu cadw, a'r gweddill yn cael eu dileu;
- mae cofnodion lle mae nifer y dyddiau rhwng yr asesiad cychwynnol a'r dyddiad geni rhwng - 1 a 315 yn cael eu cadw;
- pan fo cofnodion asesiadau cychwynnol lluosog yn dal i fodoli ar gyfer genedigaeth, mae gwiriadau'n cael eu gwneud i weld pa un yw'r cofnod cyfunol mwyaf cyflawn; y cofnod hwnnw sy'n cael ei gadw a bydd unrhyw gopi arall yn cael ei ddileu.

Mae'r broses gymhleth hon yn arwain at ddileu llawer o gofnodion o'r set ddata, felly mae yna gyfyngiadau ar ddefnyddio ystadegau a gynhyrchwyd o set ddata Dangosyddion Mamolaeth.

Sefydlwyd y Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol yn 2004 ac mae'n cynnwys cofnodion dienw yr holl blant sydd wedi'u geni, sy'n byw neu sydd wedi'u trin yng Nghymru ar ôl 1987. Mae'r gronfa ddata yn dwyn data ynghyd o gronfeydd data'r System Iechyd Plant Cymunedol a gedwir gan fyrdau iechyd lleol a'i phrif swyddogaeth yw darparu cofnod ar-lein o iechyd a gofal plant o enedigaeth i oedran gadael ysgol. Mae'r ystadegau yn y datganiad hwn yn seiliedig ar y data a gofnodwyd adeg genedigaeth ac yn fuan wedi genedigaeth.

Mae Systemau Iechyd Plant Lleol yn newid dros amser i fodloni gofynion newidiol; gelwir y fersiwn ddiweddaraf, sef y bedwaredd fersiwn, yn System Integredig Plant a Phobl Ifanc, ac mae'n cael ei chyflwyno i bob bwrdd iechyd yn ystod 2019. Mae rhagor o wybodaeth am ei nodweddion ar [wefan NWIS](#).

Mae manylion llawn pob eitem ddata sydd ar gael ar set ddata Dangosyddion Mamolaeth a'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol ar gael drwy [Gyfeiriadur Data NWIS](#).

Cwmpas

Mae data o set ddata Dangosyddion Mamolaeth ond yn cynnwys data asesiadau cychwynnol a data genedigaethau sydd wedi digwydd yn yr un bwrdd iechyd, yng Nghymru yn unig.

Mae data wedi'i gynnwys ar gyfer genedigaethau cartref a genedigaethau ysbyty, ond nid ydym yn gallu gwahaniaethu rhwng genedigaethau cartref ac ysbyty mewn rhai byrddau iechyd.

Mae data pob blwyddyn galendr yn cyfeirio at pryd ganed y babi ar gyfer ystadegau genedigaeth ac asesiad cychwynnol. Efallai y bydd asesiadau cychwynnol wedi'u cynnal yn y flwyddyn flaenorol, ond yn cael eu cynnwys ym mlwyddyn yr enedigaeth. Mae hyn yn sicrhau bod data gydol beichiogrwydd unigol yn cael ei gofnodi yn yr un flwyddyn.

Mae'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol yn cynnwys cofnodion ar gyfer pob plentyn a anwyd, sy'n byw neu sy'n derbyn gwasanaethau yn eu byrddau iechyd perthnasol. Mae hyn yn golygu bod y gronfa ddata'n cynnwys rhywfaint o wybodaeth am rai plant nad ydynt yn byw yng Nghymru ar hyn o bryd; fodd bynnag, oni nodir fel arall, mae ystadegau a gynhyrchwyd o ddata a gafwyd o'r gronfa ddata hon yn cael ei hidlo i gynnwys plant a anwyd yng Nghymru yn unig.

Mae data ar fwydo ar y fron adeg genedigaeth, 10 diwrnod oed, 6 wythnos oed a 6 mis oed yn cyfeirio at yr amser lle digwyddodd hynny, yn hytrach na phryd y cafodd y plentyn ei eni.

Mae'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol yn cofnodi genedigaethau byw a marw-enedigaethau, ond mae mwyafrif y dadansoddiadau yn y datganiad ystadegol yn cyfeirio at enedigaethau byw yn unig. Mae'r dadansoddiad yn darparu gwybodaeth ychwanegol am blant newydd-anedig nad yw ar gael drwy fesurau swyddogol [Y Swyddfa Ystadegau Gwladol](#) ar enedigaethau. Mae data o'r ddwy ffynhonnell yn cael eu cysoni'n agos, ac mae defnyddio mesurau'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn galluogi cymariaethau mwy cywir rhwng gwledydd y DU.

Ystadegau cyhoeddedig ar famolaeth a genedigaethau yng Nghymru

Cyhoeddwyd ystadegau mamolaeth a genedigaethau fel datganiad ystadegol unigol am y tro cyntaf ym mis Hydref 2019 gyda'r data newydd yn cyfeirio at flwyddyn galendr 2018. Cyn hyn, cyhoeddwyd yr ystadegau hyn mewn dau ddatganiad ystadegol ar wahân.

Mae ystadegau [genedigaethau cofrestredig](#) a [marwolaethau babanod](#) yn cael eu paratoi'n rheolaidd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol a dylid eu defnyddio fel y brif ffynhonnell ar gyfer nifer y genedigaethau yng Nghymru.

Mae nifer o ystadegau eraill yn cael eu cyhoeddi gan ddefnyddio data o'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol:

- datganiad ystadegol blynyddol a diweddariadau chwarterol StatsCymru ar [Raglen Plant Iach Cymru](#);
- ystadegau chwarterol ar [fwydo ar y fron](#);
- ystadegau blynyddol ar [imiwneiddio](#).

Mae'r Archwiliad Mamolaeth ac Amenedigol Cenedlaethol (NMPA) yn cyhoeddi [adroddiadau](#) ar bynciau fel marwolaethau babanod newydd-anedig a bwydo ar y fron sy'n cynnwys data ar gyfer Cymru.

Mae data genedigaethau o'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol yn cael ei gyhoeddi ar [Mapiau Iechyd Cymru](#) hefyd.

Beth yw'r ffyrdd posibl o ddefnyddio'r ystadegau hyn?

Bydd yr ystadegau hyn yn cael eu defnyddio mewn ffyrdd amrywiol. Dyma rai enghreifftiau:

- cyngor i Weinidogion;
- i lywio trafodaeth yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru a thu hwnt;
- i ddarparu data i'r cyhoedd ar ystadegau iechyd plant yng Nghymru;
- monitro darpariaeth gwasanaethau;
- datblygu polisi;
- darparu cyngor ar ddewisiadau genedigaeth.

Pwy yw prif ddefnyddwyr posibl y data hwn?

Y prif ddefnyddwyr yw:

- Gweinidogion, swyddogion polisi a Gwasanaeth Ymchwil Aelodau Cynulliad Cenedlaethol Cymru;
- byrddau iechyd lleol;
- y gymuned ymchwil;
- myfyrwyr, academyddion a phrifysgolion;
- y rhai sy'n ymwneud ag iechyd plant, dinasysddion unigol ac ysbytai preifat;
- sefydliadau'r GIG;
- sefydliadau gwirfoddol yn ymwneud â genedigaethau.

Os ydych chi'n defnyddio'r data ac nad ydych yn credu bod y rhestr uchod yn eich cwmpasu chi'n ddigonol, neu os ydych am i ni ychwanegu'ch enw i'n rhestr ddosbarthu, rhwch wybod i ni drwy e-bostio ystadegau.iechyd@llyw.cymru.

Cryfderau a Chyfyngiadau'r data

Cryfderau – yn gyffredinol ar gyfer y ddwy ffynhonnell ddata

- Mae'r data a gesglir yn cael ei ddefnyddio'n weithredol gan fyrddau iechyd felly nid oes baich ychwanegol ar gyflenwyr data nac unrhyw broblemau samplu arolygon.
- Mae ystod eang o eitemau data ar gael, sy'n galluogi trosolwg eang o ystadegau mamolaeth a genedigaethau ar gyfer mamau sy'n derbyn gwasanaethau yng Nghymru.
- Mae data'n cael ei gasglu ar sail cymharol gyson ledled Cymru, er bod rhai gwahaniaethau yn systemau a dulliau cofnodi data'r byrddau iechyd.
- Mae'r prif ystadegau o'r ddwy ffynhonnell yn diwallu anghenion defnyddwyr i raddau helaeth ac yn cefnogi Llywodraeth Cymru i wneud polisiau sy'n seiliedig ar dystiolaeth.
- Mae ystadegau'n cael eu cyhoeddi'n rheolaidd ac mor amserol â phosibl, gyda thablau ychwanegol yn cael eu cyhoeddi ar StatsCymru.

Cryfderau – set ddata Dangosyddion Mamolaeth

- Mae cyfuno cofnodion asesiadau cychwynnol a genedigaethau'n ein galluogi i ddadansoddi data gydol yr holl broses famolaeth a genedigaeth. Mae'n ein galluogi i fonitro meysydd diddordeb fel ysmegu yn ystod beichiogrwydd a gellir gwneud dadansoddiad pwrpasol fel dadansoddi canlyniadau genedigaethau ymhlith mamau sydd dros eu pwysau.
- Mae'r data'n ffynhonnell weinyddol sydd yn rhesymol gyflawn yn y rhan fwyaf o'r eitemau data, ar draws pob bwrdd iechyd (tablau cyflawnrwydd yn Nhabl 2).

Cryfderau – Y Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol

- Mae'r set ddata wedi'i hen sefydlu, yn cael ei phrosesu'n effeithlon gan NWIS, ac yn cyd-fynd yn agos iawn â mesurau'r Swyddfa Ystadegau Gwladol ar nifer y genedigaethau yng Nghymru
- Mae'r data'n ein galluogi i wneud dadansoddiad manylach o enedigaethau yng Nghymru na'r hyn a ddarperir gan fesurau genedigaethau'r Swyddfa Ystadegau Gwladol.
- Mae'r data'n ffynhonnell weinyddol sydd yn rhesymol gyflawn yn y rhan fwyaf o'r eitemau data, ar draws pob bwrdd iechyd (tablau cyflawnrwydd yn Nhabl 3).

Cyfyngiadau – yn gyffredinol ar gyfer y ddwy ffynhonnell ddata

- Bwriedir gwybodaeth StatsCymru ar gyfer cynulleidfa fwy gwybodus, heb nodiadau esboniadol llawn.
- Gan fod data'n cael ei fewnbynnu i'r system gyfrifiadurol â llaw fel arfer mewn byrddau iechyd, mae yna berygl y gallai gweithwyr wneud camgymeriadau.

Cyfyngiadau - set ddata Dangosyddion Mamolaeth

Mae set ddata Dangosyddion Mamolaeth yn set ddata gymhleth, sy'n destun prosesau dilysu helaeth. Mae yna nifer o gyfyngiadau yn yr ystadegau a gynhyrchir o'r ffynhonnell ddata hon ac o ganlyniad, mae'r holl ystadegau o'r ffynhonnell hon yn cael eu dosbarthu fel [ystadegau arbrolfol](#). Mae rhai o'r cyfyngiadau'n cynnwys:

- Mae'r data ond yn cynnwys cofnodion lle digwyddodd yr asesiad cychwynnol a'r enedigaeth yn yr un bwrdd iechyd. Mae hyn yn creu dau gyfyngiad arwyddocaol:
 - Mae cofnodion lle mae'r asesiad cychwynnol wedi digwydd mewn bwrdd iechyd gwahanol i'r enedigaeth yn cael eu dileu yn y broses gyfuno ac nid ydynt yn cael eu cyfrif o gwbl yn y dadansoddiad.
 - Os yw mam yn cael asesiad cychwynnol mewn un bwrdd iechyd, ac yn rhoi genedigaeth mewn bwrdd iechyd gwahanol ond nad yw ei gwybodaeth o'r asesiad cychwynnol yn cael ei throsglwyddo, gall ail 'asesiad cychwynnol' ddigwydd yn y bwrdd iechyd lle mae'r enedigaeth yn digwydd. Mae hyn yn golygu y bydd y cofnod hwn yn cael ei gynnwys yn y set ddata Dangosyddion Mamolaeth, ond y bydd y wybodaeth ar gyfer yr asesiad cychwynnol yn dod o'r ail asesiad, ac mae'n debygol o fod yn wahanol iawn ar gyfer nifer o eitemau data, fel BMI ac oed y ffetws yn yr asesiad cychwynnol. Mae'r cofnodion hyn yn cael eu cadw gan na allwn wahaniaethu'n hyderus rhwng yr achosion hyn a mamau sy'n cael eu hasesiad cyntaf yn agos at yr enedigaeth.
- Er bod cyflawnrwydd y data yn gymharol dda ar gyfer y rhan fwyaf o eitemau data, gall fod yn gymysg yn achos rhai eitemau, wrth asesu darpariaeth ar lefel bwrdd iechyd. Mae hyn yn golygu y dylid asesu newidiadau dros amser bob amser gyda chyflawnrwydd data ym mhob blwyddyn, gan y gallai unrhyw newidiadau canfyddedig ddeillio o newidiadau i gwmpas y data yn hytrach na newidiadau gwirioneddol mewn tuedd.

- Nid yw rheolau dilysu data byrddau iechyd yn gwbl gyson; mae rhai eitemau data'n cynnwys gwerthoedd sy'n annilys yn ôl y cyfeiriadur data.
- Mae rhai byrddau iechyd yn cofnodi eitemau data'n anghyson; er enghraifft, mae rhai byrddau iechyd yn cofnodi 'dim toriad Cesaraidd blaenorol' fel 0 tra bod eraill yn ei gofnodi fel 99.
- Mae gwerthoedd rhai eitemau data amrwd yn amlwg yn anghywir; er enghraifft, mae gan filoedd o gofnodion werthoedd afrealistig ar gyfer taldra a phwysau mamau sydd angen eu dileu o'r ystadegau cyhoeddedig. Mae hyn yn codi cwestiynau am ddibynadwyedd cyffredinol cofnodi data ar draws yr holl eitemau data.
- Mae'r dadansoddiad ar ysmegu yn ystod beichiogrwydd yn gyfyngedig oherwydd nad oes profion CO (Carbon Monocsid) ar gael ar gyfer yr holl asesiadau ym mhob bwrdd iechyd, felly mae rhywfaint o ddata wedi'i gynnwys ar y fam yn hunan-adrodd ei statws ysmegu. Yn ogystal, ni fydd monitro CO yn cofnodi mamau sy'n defnyddio e-sigaréts, ond gall rhai byrddau iechyd gofnodi mam yn hunan-adrodd ei hun fel ysmygwr gan ei bod yn ddefnyddiwr e-sigaréts, felly efallai y bydd anghysonderau o ran cofnodi'r eitem ddata hon.
- Mae genedigaethau mewn mannau heblaw ysbytai (yn y cartref fel arfer) yn cael eu cofnodi yn y gronfa ddata, ond nid yw'r ffordd o gofnodi'r data yn ein galluogi i nodi lleoliad yr enedigaeth bob amser.
- Mae strategaeth [Gofal Mamolaeth yng Nghymru](#) yn ei gwneud hi'n ofynnol i fonitro ystod o feysydd data nad ydynt wedi'u cynnwys yn y set ddata Dangosyddion Mamolaeth.

Cyfyngiadau – Y Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol

Nid oes fawr o gyfyngiadau wrth ddefnyddio data o'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol, ond mae rhai cyfyngiadau posibl yn cynnwys:

- Er bod nifer y genedigaethau'n cyd-fynd yn agos â mesur y Swyddfa Ystadegau Gwladol, mae yna wahaniaethau bach o bryd i'w gilydd felly nid yw'r ddwy ffynhonnell yn gyson 100% bob amser.
- Er bod cyflawnrwydd data'n uchel iawn ar gyfer y rhan fwyaf o eitemau data, efallai na fyddant yn gyflawn 100% ac y bydd ychydig o ddata ar goll.
- Nid yw data o'r gronfa ddata wedi'i gysylltu â'r set ddata Dangosyddion Mamolaeth ar hyn o bryd; pe byddai wedi'i gysylltu byddai cyfle i ehangu'r dadansoddiad i asesu'r berthynas rhwng digwyddiadau sy'n digwydd yn ystod beichiogrwydd gyda chanlyniadau i'r plentyn ar ôl genedigaeth ac yn eu blynyddoedd cynnar. Er enghraifft, gellid cynnal dadansoddiad o'r berthynas rhwng amser cynnal yr asesiad cychwynnol a chyfraddau bwydo ar y fron.
- Datganiadau ystadegol eraill sy'n defnyddio data o'r gronfa ddata heb eu cysylltu â'r datganiad ystadegol ar famolaeth a genedigaethau ar hyn o bryd, mae'r rhain yn cynnwys ystadegau ar Raglen Plant Iach Cymru.

Diffiniadau

Mae eitemau data set ddata Dangosyddion Mamolaeth a'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol wedi'u rhestru yng [Nghyfeiriadur Data GIG Cymru](#).

Cylch prosesu data

Mae'r camau prosesu data cyffredinol ar gyfer set ddata Dangosyddion Mamolaeth fel a ganlyn:

- mae data asesiad cychwynnol a genedigaethau'n cael eu cofnodi gan fyrddau iechyd ar eu systemau eu hunain;
- mae Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru (NWIS) yn 'cymryd' data o fyrddau iechyd, unwaith y mis;
- mae NWIS yn hysbysu byrddau iechyd bod data a gymerir ym mis Ebrill yn cael ei ddefnyddio mewn Ystadegau Swyddogol ar gyfer y flwyddyn galendr flaenorol, sy'n rhoi amser i fyrddau iechyd sicrhau bod eu data mor gyflawn â phosibl erbyn y dyddiad hwn;
- mae NWIS yn storio'r data mewn cronfeydd data dros dro cyn cyfuno'r ddwy set ddata;
- mae cofnodion yn cael eu cyfuno drwy ddefnyddio cyfuniad o Rif GIG y fam a dyddiad yr asesiad cychwynnol o'r ddwy set ddata dros dro;
- mae NWIS yn cynnal [dilysiad](#) ychwanegol o'r data yna'n anfon dyfyniad data dienw ym mis Mai.

Mae cylch prosesu data tebyg yn bodoli ar gyfer y Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol:

- mae byrddau iechyd yn cofnodi data ar eu systemau iechyd plant eu hunain;
- mae NWIS yn cymryd data bob chwarter a'i storio yn eu cronfa ddata eu hunain;
- yna defnyddir proses grwpio gyda'r gronfa ddata gan ddefnyddio rhifau GIG anhysbys dilys fel y gellir adnabod cofnodion sy'n ymwneud â'r un plentyn;
- mae'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol yn cael ei chreu o'r data hwn gyda'r nod o sicrhau bod cymaint o gofnodion â phosibl yn gyflawn;
- defnyddir y data a gymerwyd ym mis Ebrill ar gyfer genedigaethau a ddigwyddodd yn y flwyddyn galendr flaenorol ac mae fersiwn ddiennw'n cael ei hanfon i Lywodraeth Cymru i'w defnyddio yn y datganiad ystadegol hwn.

Ar ôl i Lywodraeth Cymru dderbyn y data, mae'n cynnal amrywiaeth o wiriadau dilysu data, sy'n cynnwys:

- nodi cofnodion dyblyg;
- gweld faint o fabanod a anwyd o bob beichiogrwydd;
- canfod data anghywir ar gyfer taldra a phwysau mamau ac ailgyfrif BMI;
- ail-godio gwerthoedd data annilys ar gyfer gwerth 'heb ddatgan';

- ail-godio meysydd a adawyd yn wag ar gyfer gwerth 'heb ddatgan';
- gwiriadau synnwyr safonol yn erbyn data blynyddol blaenorol;
- gwirio bod eitemau data ar gyfer rhai meysydd yn gyson rhwng cofnodion pan mae yna enedigaethau lluosog (h.y. efeilliaid neu dripled).

Datgelu a chyfrinachedd

Mae'r data y mae Llywodraeth Cymru'n ei dderbyn ar gyfer y ddwy set ddata'n cynnwys cofnodion unigol ond anhysbys. Mae hyn yn golygu na ellir adnabod unrhyw unigolyn (mam na babi) yn y naill set ddata na'r llall.

Mae NWIS yn cymryd sawl cam i ddiogelu gwybodaeth bersonol cyn ei rhannu, ac mae Llywodraeth Cymru'n cymryd camau rheoli datgelu cyn cyhoeddi data, sy'n cynnwys:

- Creu dulliau adnabod dienw i famau a babanod sy'n ddangosyddion unigryw, yn seiliedig ar rifau GIG, na ellir eu holrhain yn ôl i rif GIG gwirioneddol gan unrhyw un sy'n gweld dyfyniad data Llywodraeth Cymru;
- Nid yw enwau a dyddiadau geni wedi'u cynnwys yn y naill set ddata na'r llall;
- Mae Llywodraeth Cymru'n cyhoeddi ystadegau ar lefelau cyfanredol.
- Mae unrhyw gyfrifiadau o dan 3 ar gyfer unrhyw eitem ddata benodol yn cael eu dileu cyn eu cyhoeddi.

Mae data'n cael ei gyflwyno ar daenlenni Excel trwy Afon, system trosglwyddo data ddiogel ar y we Llywodraeth Cymru neu e-bost diogel. Mae data'n cael ei storio a'i ddadansoddi trwy ddefnyddio cronfeydd data Access.

Mae ystadegau Llywodraeth Cymru'n cael eu cyhoeddi'n unol â'n [datganiad ar gyfrinachedd a gweld data](#) sy'n seiliedig ar golofn [dibynadwyedd](#) y Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau.

Gwybodaeth Ansawdd Allweddol

Mae'r wybodaeth hon yn cael ei chyhoeddi'n fanwl yng nghefn y datganiad ystadegol.

Ansawdd

Mae ystadegau a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru'n cydymffurfio â'r [Strategaeth Rheoli Ansawdd Ystadegol](#) sy'n ategu colofn Ansawdd y [Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau](#) ac egwyddorion ansawdd y [System Ystadegol Ewropeaidd](#) ar gyfer allbynnau ystadegol. Mae'r datganiad ystadegol hwn yn ceisio cyflawni'r egwyddorion ansawdd hyn yn y ffyrdd canlynol:

Egwyddor 11: Perthnasedd

Mae'r ystadegau'n rhoi trosolwg o wasanaethau mamolaeth a nodweddion genedigaethau yng Nghymru. Mae'r ystadegau'n cefnogi gweledigaeth famolaeth newydd Llywodraeth Cymru: [Gofal Mamolaeth yng Nghymru, Gweledigaeth 5 Mlynedd ar gyfer y Dyfodol \(2019-2024\)](#) a'r Dangosyddion

Mamolaeth blaenorol, a oedd yn bodoli cyn y weledigaeth newydd, sydd ar gael yn y datganiad ystadegol yn Atodiad 1.

Mae ystadegau'n cefnogi dadansoddiad o bynciau iechyd cyhoeddus allweddol hefyd fel bwydo ar y fron ac ysmegu a gordewdra mewn beichiogrwydd.

Mae gwybodaeth gefndir am ystadegau a ffynonellau yn cael ei chyhoeddi i ddefnyddwyr ac yn annog defnyddwyr yr ystadegau i gysylltu â ni i roi gwybod sut maent yn defnyddio'r data.

Rydym yn ymgynghori â defnyddwyr allweddol cyn gwneud newidiadau, a lle bo'n bosibl rydym yn cyhoeddi newidiadau ar y rhyngwrdd, mewn pwyllgorau a rhwydweithiau eraill i ymgynghori â defnyddwyr eraill yn fwy eang. Ein nod yw ymateb yn gyflym i newidiadau polisi i sicrhau bod ein hystadegau'n parhau i fod yn berthnasol.

Egwyddor 12: Cywirdeb a Dibynadwyedd

Mae set ddata Dangosyddion Mamolaeth newydd ei sefydlu, ac mae ansawdd y data'n gymysg. Mae Llywodraeth Cymru a NWIS yn gweithio gyda byrddau iechyd i wella cyflawnrwydd ac ansawdd. O gymharu â ffynonellau data genedigaethau a mamolaeth eraill, mae cyfrifiadau ac ystadegau allweddol cyffredinol yn cyd-fynd yn gymharol dda, o ystyried y [cyfyngiadau](#) sy'n deillio o'r broses gyfuno gymhleth.

Fodd bynnag, mae yna broblemau penodol gydag ychydig o'r eitemau data lle nad yw'r data a ddarparwyd yn cyd-fynd yn llwyr â manyleb y Cyfeiriadur Data a lle mae rhai byrddau iechyd yn cael anawsterau'n darparu'r data gofynnol. Dim ond detholiad o'r eitemau data sydd ar gael sydd wedi'u cynnwys yn y datganiad ystadegol hwn ond wrth i ansawdd data wella rydym yn gobeithio ehangu ei gwmpas a'i ddyfnder.

Mae cyfanswm cofnodion bob blwyddyn yn cael eu cymharu yn [Nhabl 1](#).

Mae [Tabl 2](#) a [Tabl 3](#) yn dangos pa mor gyflawn yw eitemau data unigol ar draws y ddwy ffynhonnell.

Nodwch fod data o set ddata Dangosyddion Mamolaeth ond yn cynnwys data ar famau a babanod lle roedd yr asesiad cychwynnol a'r enedigaeth yn digwydd yn yr un bwrdd iechyd.

Mae data o'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol yn cynnwys data ar blant a anwyd i drigolion Cymru ac ar blant a anwyd mewn ysbytai yng Nghymru i drigolion o'r tu allan i Gymru. Mae ystadegau yn y datganiad hwn wedi'u hidlo'n gyffredinol ar y plant a anwyd yng Nghymru i drigolion Cymru.

Gall siartiau a thablau'r ystadegau gynnwys categorïau ar gyfer data na ddatganwyd. Nid yw canrannau a gyfrifir yn cynnwys gwerthoedd na ddatganwyd gan yr enwadur oni nodir fel arall. Cyfeirir at y swm o ddata sydd ar goll ym mhob eitem ddata gydol y testun.

Mae set ddata Dangosyddion Mamolaeth a'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol yn gronfeydd data byw, sy'n golygu bod byrddau iechyd yn gallu diwygio data am unrhyw gyfnod. Ar gyfer yr ystadegau yn y datganiad hwn, mae NWIS yn cymryd dyfyniadau data o un pwynt penodol mewn amser, ar gyfer y flwyddyn galendr ddiweddaraf. Mae hyn yn golygu y gallai dyfyniadau data a gymerwyd ar gyfer cyfnodau amser blaenorol fod yn wahanol i'r data a gyhoeddwyd gan ei fod wedi'i

ddiwygio gan fyrddau iechyd o bosibl. Ni fydd Llywodraeth Cymru'n gwneud newidiadau i ddata hanesyddol oni bai ei bod yn canfod camgymeriadau. Pe bai'n canfod camgymeriadau, bydd newidiadau'n cael eu gwneud a defnyddwyr yn cael eu hysbysu yn unol â pholisi [Diwygiadau, Camgymeriadau a Gohiriadau](#) Llywodraeth Cymru.

Nodwch fod data newydd o set ddata Dangosyddion Mamolaeth wedi'i gyhoeddi yn 2019 ar gyfer blynyddoedd calendr 2016, 2017 a 2018. Roedd cyhoeddiadau ystadegau mamolaeth blaenorol yn ystadegau arbrofol, yn seiliedig ar flynyddoedd ariannol. Roedd cyhoeddi ar sail blwyddyn galendr yn golygu bod gofyn i NWIS gynhyrchu dyfyniadau data Dangosyddion Mamolaeth newydd ar gyfer y cyfresi amser llawn, felly efallai y bydd data a thueddiadau a gyhoeddwyd mewn cyhoeddiadau blaenorol wedi newid.

Egwyddor 13: Amseroldeb a Phrydlondeb

Cyhoeddir data cyn gynted ag sy'n ymarferol.

Cymerodd y darparwr data (NWIS) ddyfyniadau data o'r ddwy set ddata yn Ebrill 2019, ar gyfer blwyddyn gyfeirio 2018. Mae hyn yn caniatáu rhywfaint o oddefiad ar gyfer byrddau iechyd yn cofnodi gwybodaeth mamolaeth a genedigaethau'n hwyr. Mae byrddau iechyd yn cael gwybod pryd fydd y data'n cael ei gymryd ac maent yn ceisio cadw gwybodaeth yn gywir ar yr adeg hon.

Mae data ar gyfer blwyddyn galendr 2018 yn cael ei gyhoeddi yn hydref 2019; mae hyn yn rhoi'r amser angenrheidiol i gynnal gwiriadau dilysu ar y ddwy set ddata cyn cyhoeddi.

Mae dyddiadau cyhoeddi'n cael eu datgan ddigon ymlaen llaw ac unrhyw oedi'n cael ei gyfathrebu drwy hysbysiadau ar ein gwefan. Mae unrhyw ddiwygiadau neu oedi'n dilyn y polisiau [Diwygiadau, Camgymeriadau a Gohiriadau](#) a gyhoeddir ar-lein.

Egwyddor 14: Cydlyniant a Chymharedd

Mae data o set ddata Dangosyddion Mamolaeth ar gyfer pob blwyddyn galendr yn cyfeirio at pryd y ganwyd y babi ar gyfer ystadegau genedigaeth ac asesiad cychwynnol. Efallai bod asesiadau cychwynnol wedi digwydd yn y flwyddyn flaenorol, ond byddent yn cael eu cyfrif ym flwyddyn yr enedigaeth.

Darperir gwybodaeth am pam mae nifer y genedigaethau'n wahanol mewn ffynonellau gwahanol. Dylid cymharu genedigaethau rhwng gwahanol rannau o'r DU trwy ddefnyddio data'r Swyddfa Ystadegau Gwladol sy'n cael ei gasglu ar sail gymharol.

Mae ystadegau mamolaeth ar gael ar gyfer gwledydd eraill y DU:

[Yr Alban: Births in Scottish Hospitals](#)

[Gogledd Iwerddon: Birth Statistics](#)

[Lloegr: NHS maternity statistics](#)

Egwyddor 15: Hygyrchedd

Mae'r ystadegau'n cael eu cyhoeddi mewn dull hygyrch, trefnus, wedi'i gyhoeddi ymlaen llaw ar wefan Llywodraeth Cymru am 9.30am ar y diwrnod cyhoeddi. Mae ffrwd RSS yn tynnu sylw

defnyddwyr cofrestredig at y cyhoeddiad hwn. Mae'r datganiadau'n cael eu cyhoeddi ar yr Hyb Cyhoeddi Ystadegau Cenedlaethol yr un pryd.

Mae datganiadau ystadegol yn cael eu cyhoeddi ar [Twitter](#) a'r holl ddatganiadau ar gael i'w lawrlwytho am ddim.

Mae testun amgen ar gael ar gyfer pob siart a thabl fel y gellir eu darllen gyda darllenydd sgrin.

Mae data o NCCHD yn cael ei gyhoeddi ar [StatsCymru](#) a bydd data o MI ds yn cael ei ychwanegu maes o law. Mae hyn yn galluogi defnyddwyr i lawrlwytho a chysylltu data mewn fformat data agored.

Mae'r datganiad ystadegol yn 2019 yn cyfuno dau ddatganiad ystadegol blaenorol ar ystadegau mamolaeth a genedigaethau ac yn ceisio gwella eglurder data i ddefnyddwyr, gan ddarparu negeseuon cliriach am gryfderau a chyfyngiadau ffynonellau data ac yn rhoi'r holl ystadegau ar famolaeth a genedigaethau mewn un lle.

Rydym yn defnyddio Saesneg clir yn ein hallbynnau cymaint â phosibl ac mae'r cyfan ohonynt yn cydymffurfio â [pholisi hygyrchedd](#) Llywodraeth Cymru.

Mae holl benawdau ein gwefan yn cael eu cyhoeddi yn Gymraeg a Saesneg.

Ystadegau Gwladol

Mae Awdurdod Ystadegau y Deyrnas Unedig yn dynodi ystadegau fel [Ystadegau Gwladol](#) yn unol â Deddf Gwasanaeth Ystadegau a Chofrestru 2007 a chydymffurfiaeth â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau Cenedlaethol. Mae'r ystadegau yn y datganiad hwn yn Ystadegau Swyddogol, ond nid ydynt yn Ystadegau Gwladol gan nad ydynt wedi bod trwy'r broses fathodynny. Mae'r holl ystadegau sy'n cael eu cynhyrchu o set ddata Dangosyddion Mamolaeth yn cael eu dosbarthu fel [ystadegau arbrol](#) hefyd.

Lledaenu

O ystyried y cryfderau a'r cyfyngiadau a restrir uchod, mae data o set ddata Dangosyddion Mamolaeth a'r Gronfa Ddata Genedlaethol ar lechyd Plant Cymunedol o ansawdd digonol i gyfiawnhau eu cyhoeddi. Mae datganiad ystadegol eang yn cael ei gyhoeddi gyda chrynodebau a siartiau lefel uchel, a thablau data rhyngweithiol ar [StatsCymru](#).

Gwerthuso

Rydym yn croesawu adborth ar unrhyw ystadegau bob amser. Os hoffech wneud sylwadau, anfonwch e-bost at ystadegau.iechyd@llyw.cymru

Cynhyrchwyd gan y Gwasanaeth Gwybodaeth a Dadansoddi, Llywodraeth Cymru

Adolygwyd ddiwethaf: Hydref 2019

Tabl 1: Cofnodion cynnedigol a genedigaethau fesul Bwrdd Iechyd Lleol, 2018

	Set ddata MI (a)				NCCHD (b)			ONS (b)		
	Cofnodion cynnedigol / genedigaetha u (c) (d)	Genedig- aethau byw	Marw- enedig aethau (e)	Cyfan- sw m genediga ethau (f)	Genedig- aethau byw (g)	Marw- enedig aethau (e)	Cyfan- sw m genediga ethau (g)	Genedig- aethau byw	Marw- enedig ethau (e)	Cyfan- sw m genediga ethau
Betsi Cadwaladr	6,110	6,180	26	6,208	6,734	28	6,762	6,740	27	6,767
Addysgu Powys	216	216	0	216	1,094	3	1,097	1,114	3	1,117
Hywel Dda	2,984	2,989	18	3,007	3,368	22	3,390	3,362	21	3,383
Abertawe Bro Morgannwg	5,084	5,145	23	5,168	5,270	24	5,294	5,291	23	5,314
Cwm Taf	3,576	3,606	17	3,623	3,198	19	3,217	3,212	18	3,230
Aneurin Bevan	5,695	5,752	30	5,782	6,189	29	6,218	6,206	31	6,237
Caerdydd a'r Fro	5,467	5,545	18	5,563	5,394	16	5,410	5,349	15	5,364
Cymru	29,132	29,433	132	29,567	31,329	141	31,470	31,274	138	31,412

Ffynhonnell: Set ddata Dangosyddion Mamolaeth (MI ds), Y Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant

Cymunedol (NCCHD), Y Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS)

(a) Genedigaethau mewn ysbytai yng Nghymru

(b) Genedigaethau i drigolion Cymru

(c) Mae hyn yn cyfeirio at esgoriadau yn 2018. Nodwch y gallai'r asesiad cychwynnol fod wedi'i gynnal yn 2017

(d) Yn cynnwys genedigaethau byw a marw-enedigaethau.

(e) Nodwch y gall patrwm marw-enedigaethau ar draws byrddau iechyd gael ei effeithio gan leoliad y ganolfan atgyfeirio drydyddol ar gyfer meddygaeth y ffetws yng Nghaerdydd.

(f) Yn cynnwys 2 enedigaeth heb ganlyniad wedi'u datan

(g) Yn cynnwys 82 genedigaeth lle na nodwyd enw'r Bwrdd Iechyd Lleol.

Tabl 2: Set ddata Dangosyddion Mamolaeth Cyflawnrwydd Data

Enw Eitem Data	Term Eitem Data	% Cyflawnrwydd		
		2016	2017	2018
Cod IA Darparwr	Cod Bwrdd Iechyd Lleol ar gyfer y safle llae mae'r asesiad cychwynnol yn digwydd	100%	100%	100%
Cod IA Safle Trin	Ysbyty sy'n darparu'r gwasanaeth yn yr asesiad cychwynnol	100%	100%	100%
IA Cyfnod Beichiogrwydd	Amcangyfrif gorau o gyfnod beichiogrwydd (mewn wythnosau cyflawn) ar adeg yr asesiad cychwynnol, fel arfer yn seiliedig ar oedran ôl-mislif ond gellir ei newid ar sail sgan uwchsain	94%	98%	98%
IA Oedran y Fam	Oedran y fam adeg yr asesiad cychwynnol	100%	100%	100%
Ethnigrwydd	Gŵp ethnigrwydd fel y'i diffiniwyd gan y fam	93%	98%	99%
IA Cyflawr Iechyd Meddwl	Mae'r fenyw yn dweud bod ganddi gyflwr iechyd meddwl yn yr asesiad cychwynnol	88%	95%	96%
IA Uchder y Fam	Uchder y fam (mewn cm) yn yr asesiad cychwynnol	94%	96%	97%
IA Pwysau'r Fam	Pwysau'r fam (mewn kg, i'r 100g agosaf) yn yr asesiad cychwynnol	96%	97%	98%
IA BMI	Mvneqai Mäs Corff v fam vn yr asesiad cychwynnol	93%	95%	96%
IA Ysmygu	Statws ysmygu'r fam adeg yr asesiad cychwynnol	97%	96%	97%
Cod Darparwr - Genedigaeth	Cod y Bwrdd Iechyd Lleol ar gyfer y safle lle mae'r enedigaeth yn digwydd	100%	100%	100%
Cod Safle Trin - Genedigaeth	Ysbyty sy'n darparu'r gwasanaeth yn ystod yr enedigaeth	100%	100%	100%
Oedran y Fam - Esgoredd	Oedran y fam adeg yr enedigaeth	100%	100%	100%
Dull Cychwyn Esgor	Sawl gwaith mae'r fam wedi rhoi genedigaeth	89%	94%	96%
Dull Geni	Dull cychwyn y broses esgor	96%	96%	96%
	Gweithdrefn geni'r babi	99%	99%	99%
Trawma perinewm	A yw'r fenyw wedi cael rhwyg 3ydd neu 4ydd gradd yn ystod genedigaeth	89%	95%	96%
Cod Dwysáu	A ddefnyddiwyd dull dwysáu esgor meddygol neu lawfeddygol i gyflymu'r broses esgor	88%	88%	88%
Cod Epidwral	A roddwyd epidwral i leddfu poen	85%	84%	85%
Cod Episiotomi	A gafodd y fenyw episiotomi yn ystod genedigaeth	94%	98%	99%
Amcangyfrif o Waed a Gollwyd	Amcangyfrif o'r gwaed a gollwyd ar ôl yr enedigaeth (wedi'i fesur mewn ml)	97%	100%	99%
Bwriad y fam i Fwydo ar y Fron	Bwriad y fam i fwydo ei babi ar y fron adeg geni	95%	97%	97%
Ysmygu - Genedigaeth	Statws ysmygu'r fam adeg yr enedigaeth	97%	97%	98%
Canlyniad y Geni	Canlyniad y geni, genedigaeth fyw neu farw-enedigaeth	100%	100%	100%
Apgar 5 mun	Cyfanswm sgôr apgar babi 5 munud ar ôl ei eni	98%	99%	99%
Cyfnod Beichiogrwydd adeg Genedigaeth	Amcangyfrif gorau o gyfnod beichiogrwydd (mewn wythnosau cyflawn) ar adeg geni, fel arfer yn seiliedig ar oedran ôl-mislif ond gellir ei newid ar sail sgan uwchsain	99%	98%	98%
Pwysau Geni	Pwysau cyntaf y babi ar ôl geni, yn ystod awr cyntaf ei fywyd yn ddelfrydol	99%	100%	100%

Tabl 3: Y Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol Cyflawnrwydd Data

Enw Eitem Data	% Cyflawnrwydd										
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Rhif yr Ymddiriedolaeth	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Dyddiad Geni	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Amser Geni	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Rhyw	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Cod Ward	99%	99%	100%	100%	99%	99%	99%	100%	100%	100%	100%
BILI	99%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	100%	100%	100%	100%
Statws Cychwynnol	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Statws Cyfredol	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Meddygfa	99%	99%	99%	99%	98%	99%	99%	99%	99%	99%	99%
Cod HV	99%	99%	99%	99%	98%	99%	98%	98%	99%	99%	99%
Nifer a Anwyd	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Trefn Geni	100%	100%	93%	99%	99%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Pwysau Geni	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Oedran y Fam	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Gŵp Ethnig	98%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	98%	100%
Dull Geni	64%	65%	69%	70%	70%	63%	63%	62%	62%	61%	61%
Dechrau Esgor	66%	69%	69%	69%	69%	62%	61%	61%	61%	60%	60%
Bwydo ar y Fron adeg Geni (a)	87%	89%	89%	90%	92%	82%	77%	82%	90%	93%	95%
Bwydo ar y Fron ar ôl 8 wythnos (a)	59%	61%	63%	62%	71%	65%	86%	93%	88%	85%	80%
Hanes Ysmygu	62%	65%	65%	65%	66%	60%	57%	59%	60%	59%	58%
Gofal Mamolaeth	58%	58%	58%	60%	60%	60%	56%	58%	56%	52%	52%
Oed y Ffetws	99%	99%	100%	100%	100%	98%	100%	100%	100%	100%	100%
Sgôr apgar 1 mun	73%	70%	70%	70%	70%	94%	95%	95%	95%	94%	94%
Sgôr apgar 5 mun	91%	91%	90%	93%	93%	94%	94%	94%	95%	94%	94%
Man Geni	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Y Gronfa Ddata Genedlaethol ar Iechyd Plant Cymunedol: Term Eitem Data

Enw Eitem Data	Term Eitem Data
Rhif yr Ymddiriedolaeth	Rhif unigryw sy'n nodi'r Ymddiriedolaeth
Dyddiad Geni	Dyddiad Geni Plentyn
Amser Geni	Amser Geni Plentyn
Rhyw	Rhywedd y Plentyn
Cod Ward	Etholiadol a Chyfrifiad
BILI	Y Bwrdd Iechyd Lleol sy'n gyfrifol am y Plentyn ar sail ble mae'n byw
Statws Cychwynnol	Y rheswm pam y cafodd y cofnod ei greu i ddechrau a dyddiad creu'r cofnod
Statws Cyfredol	Y rheswm pam mae'r plentyn wedi cyrraedd ei statws cyfredol a dyddiad cyrraedd y statws hwn
Meddygfa	Cod y Swyddfa Ystadegau Gwladol ar gyfer meddygfa gyfredol y plentyn
Cod HV	Cod Ymwelydd Iechyd cyfredol y plentyn
Nifer a Anwyd	Nifer y genedigaethau yn deillio o'r beichiogrwydd
Trefn Geni	Trefn y geni pan fo mwy nag un genedigaeth yn deillio o'r beichiogrwydd
Pwysau Geni	Pwysau geni cyntaf y babi ar ôl geni, yn ystod awr gyntaf ei fywyd yn ddelfrydol
Oedran y Fam	Oedran y fam adeg yr enedigaeth
Grŵp Ethnig	Ethnigrwydd y plentyn fel y'i diffiniwyd gan y fam
Dull Geni	Y dull y rhoddodd y fam enedigaeth i'r babi
Dechrau Esgor	Y dull y dechreuodd y broses esgor
Bwydo ar y Fron adeg Geni (a)	Dangosydd o fwriad y fam i fwydo ar y fron neu i fwydo gyda photel, ac a yw'r babi'n cael ei fwydo ar fron neu â photel adeg geni
Bwydo ar y Fron ar ôl 6 wythnos (a)	Dangosydd o arfer bwydo gwirioneddol y fam, naill ai ar y fron neu gyda photel pan fo'r babi'n 6 wythnos oed
Hanes Ysmygu	Faint o sigaréts mae'r fam yn eu hysmygu bob dydd
Gofal Mamolaeth	Y math o ofal mamolaeth
Oed y Ffetws	Amcangyfrif gorau o oed y ffetws ar adeg geni, fel arfer yn seiliedig ar oedran ôl-mislif ond gellir ei newid ar sail sgan uwchsain
Sgôr apgar 1 mun	Cyfanswm sgôr apgar babi 1 funud ar ôl yr enedigaeth.
Sgôr apgar 5 mun	Cyfanswm sgôr apgar babi 5 munud ar ôl yr enedigaeth.
Man Geni	Lleoliad geni gwirioneddol y plentyn, h.y. rhif ysbyty neu gartref